

Vi mødes alle hisset. En skæbnefortælling

Historien om et gravminde på Sønderho gamle kirkegård, skipper Hans H. Jessen og hans tre Anna-koner.

Fortalt og fotograferet af Per Hofman Hansen.

På Sønderho Kirkegård står der tæt op ad kirkens østgavl et ganske smukt gravminde fremstillet af tre sandstensblokke og hvid marmor. Et hvidt marmorkors har prydet toppen, men er nu borte. Øverst i en cirkulær udskæring har der formentlig som på nabostenen siddet en medaljon ligeledes i marmor. På fodstykket er indfattet en rektangulær marmorplade dekoreret med en bladranke og indskriften "Hvil i Fred".

Forsænket på den øverste sten sidder selve mindepladen i hvid marmor med navnene på de afdøde. I sit udseende adskiller den sig ikke fra så mange andre af samme type, men hvad der stikker i øjnene er, at skipper Hans H. Jessen ifølge indskriften har været gift hele tre gange og endda med hustruer, der alle har haft fornavnet Anna.

Minde over
Skpr. Hans H. Jessen
født d. 17. Octbr. 1795.
død d. 12. Juli 1877.
3 Gange gift.
1ste Kone Anna Jesdatter
2den Kone Anna M. Hansdatter
3die Kone Anna Nielsdatter

Når solen skinner fra SSØ ind over det hvide marmor, kaster den lange skygger og teksten bliver let at læse: "Minde over Skpr. Hans H. Jessen, født d. 17. Octbr. 1795, død d. 12. Juli 1877. 3 Gange gift. 1ste Kone: Anna Jesdatter. 2den Kone: Anna M. Hansdatter. 3die Kone: Anna Nielsdatter."

Men hvem var de tre Anna'er, og gemmer gravstenen på en særlig historie?

Ved hjælp af Anne Marie Grønnegaards uundværlige opslagsværk "Sønderhoslægtter 1630-1987" og Sønderho sogns kirkebøger, som er tilgængelige på Rigsarkivets hjemmesider, ruller sig en ganske skæbnetyngt og sorgfyldt historie sig ud.

Den første Anna

Skipper Hans Hansen Jessen var født i 1795 og havde kun 8 år gammel mistet sin far, der omkom på havet. I Sønderho sogns kirkebog har sognepræst J. C. Biering i 1804 under "Døde" noteret følgende om faderen og dennes bror:

"Thomas Hansen Jessen druknede 40 Aar gammel tilligemed sin Broder Hans Hansen Jessen 33 Aar gammel. De druknede paa en Reyse fra Norge Natten imellem d 18de og 19de August Kl. 2 Slet, da Skibet blev Omkastet [kastet hid og did]. Deres Dreng, som var fra Nordby Sogn paa Fanøe, havde de i samme Øyeblik viist ned i Cahytten [for] at see, hvad Klocken var, og nær havde han der druknet. Med Besværighed kom han op. Seilene brast og ene styrede han Fartøiet paa Stranden ud for Ringkiøbing".

Hans, som denne historie handler om, var i mellemtiden blevet styrmand. 25 år gammel blev han den 16. januar 1821 gift med den 14 år ældre 39-årige *Anna Nielsdatter*, der havde mistet sin første mand næsten på dagen et år før. Med ham havde hun fået 6 børn, hvoraf én var død. Hun stod derfor tilbage med 5 uforsørgede børn. At Hans giftede sig med en noget ældre enke, har nok ikke udelukkende været et udtryk for kærlighed. Dengang gav ægteskabet lige så vigtigt adgang til den afdøde mands hus og skib. Og så skulle Hans måske endda være glad for, at enken ikke var endnu ældre end ham!

Halvandet år efter brylluppet nedkom Anna med en dødfødt dreng, men fødslen må have været slem, for 4 dage senere døde hun i barselsseng. Skæbnen var hård ved familien: Fra Annas første ægteskab forliste i 1842 hendes to yngste drenge 23 og 26 år gamle.

Den anden Anna

Men livet for Hans og de mange efterladte børn skulle gå videre. Godt to år senere den 27. januar 1825 blev enkemanden Hans, der nu var blevet 29 år gammel, derfor gift med den 34-årige *"Pige Anna Margrethe Nielsdatter"*, som ikke tidligere havde været gift. Til gengæld havde hun, før hun var fyldt 1 år, mistet sin far ved en drukneulykke.

Ti måneder efter vielsen nedkom Anna den 25. november 1825 med en dreng, der fik navnet *Hans Hansen Jessen*, nøjagtig som sin far. 34 år senere forliste selvsamme søn! I 1827 fulgte Annas og Hans' næste barn, datteren *Anne Hansdatter*. I 1830 fødte Anna sønnen *Niels Hansen Jessen*, der imidlertid kun blev 1 år gammelt. Som det fjerde og sidste barn fulgte i 1833 sønnen *Niels Hansen Jessen*, der fik samme navn som sin afdøde bror.

Dødsdagen.	Den Dødes For- og Efternavn.	Alder.	Over anfø- i det atmindelig Jensførel- s. Register.	Anmærkninger.
3 Juli 1840	Anna Margrethe Nielsdatter	47 $\frac{3}{4}$ Aar	N. 8.	Var Krøbling.

Skæbnen var også barsk anden gang: Syv år senere, den 3. juli 1840, havde døden også bud efter Anna, der – som det står anført i kirkebogens anmærkninger – "Var Krøbling".

Den tredje Anna

Enkemand for anden gang *"Indtraadte [Hans] i 3die Ægteskab"*, blot et halvt år senere, da han den 22. januar 1841 blev gift med *"Pigen Anne"*, datter af skibsfører og skibsbygger Niels Nielsen Nissen Degn. Hun var 39 og Hans 45 år. De fik ingen børn, men levede dog i et temmelig langt ægteskab gennem mere end 30 år. Anna døde i 1873, 71 år gammel og Hans i 1877, 81 år gammel.

Det er, hvad vi ved hjælp af gravmindet og kirkebøgerne kan fravriste kilderne om Hans og de tre Anna-koner.

Men der mangler noget!

Hvis man kigger godt efter, vil man kunne se, at marmorpladens overflade under navnet på den sidste Anna er en smule tilbagetrukket. Kan stenen gemme på en hemmelighed?

"Vi mødes alle hisset"

Historien vil vide, at stenen med de tre Anna-koner altid har tiltrukket sig opmærksomhed. Herom kan tidligere seminarielæktor Sven Anthonisen, der er af Sønderho-slægt, og som har aner helt tilbage til "sørøveren" Peder Hansen Brinch (1767-1826) fortælle: *"Ved siden af min oldemors grav ved østgavlen*

af Sønderho Kirke står en meget gammel gravsten. Her ligger en fanø-sømand begravet med sine tre koner, der alle hed Anna - 1, 2 og 3. Tidligere var det almindeligt at folk opsøgte gravstenen, og sørme om ikke mange stod og lo foran gravstenen. Det kunne man ikke have, så man sleb den sætning bort, der stod nederst på stenen, hvor der stod "Vi mødes alle hisset". Folk manglede ikke fantasi til at forestille sig, hvilken ståhej der kunne blive "hisset"!"

Mon ikke den megen moro på den ellers fredfyldte kirkegård er blevet efterkommerne for meget, så de har ladet sentensen slibe bort, så vi i dag næppe ville bemærke fordybningen, hvis ikke vi kendte historien?

Sønderho gamle kirkegård i april 2017. Til højre ses Hans Jessens og hans tre koners gravsten. Til venstre gravstedet over Sven Anthonisens oldemor Cathrine Anthonisen (1844-1893). Hun var enke efter kaptajn Søren Nielsen Anthonisen, der 33 år gammel i 1876 omkom på Nordsøen.

Artiklen blev bragt første gang i Fanø Ugeblad 4. maj 2017.

Dette dokument er en printervenlig tekstversion af hjemmesiden

"Vi mødes alle hisset". En skæbnfortælling.

Publiceret maj 2017 på min hjemmeside "Stykke til Fanøs kultur, natur og historie" på adressen

<http://www.albus.dk/fanoe/detreannaer>

Per Hofman Hansen, Silkeborg. Mail: perhofman-snabel-a-gmail.com